

FACTSHEET MAART 2017

Outlaw motorcycle gangs

Zijn outlawmotorclubs zoals Hells Angels en Satudarah – zoals zijzelf zeggen – gewoon hobbyclubs, of zijn zij – zoals het ministerie van Veiligheid en Justitie beweert – criminele organisaties? En welke rol speelt het lidmaatschap van dergelijke clubs bij het plegen van delicten?

Geen padvinders

Leden van outlaw motorclubs – clubs waarvan leden een mouwloos vest met een uit drie delen bestaand clublogo dragen – blijken bepaald geen padvinders. Diverse onderzoeken laten zien dat een aanzienlijk deel van de outlawbikerpopulatie een strafblad heeft. In Nederland bleek meer dan 80 procent ooit veroordeeld, vergeleken met 32 procent in een random steekproef van motoreigenaren. Van de outlawbikers met een strafblad bleek 28 procent bovendien meer dan 10 keer te zijn veroordeeld.

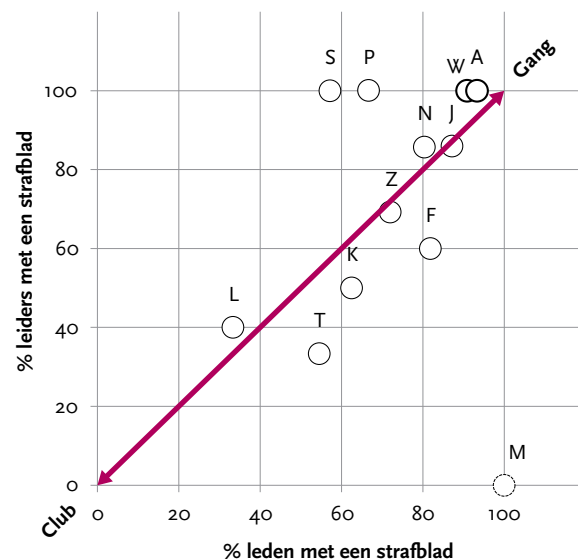
Aard van de criminaliteit

Een analyse van gepubliceerde rechterlijke uitspraken laat zien dat Nederlandse outlawbikers zich met name voor de rechter moeten verantwoorden voor ‘doorlopende criminele handelingen’, zoals afpersing en drugsgelateerde criminaliteit. Lidmaatschap van de outlawmotorclub wordt daarbij geregeld aangewend als pressiemiddel om slachtoffers te bewegen iets te doen of om te voorkomen dat hij of zij de politie inschakelt. Ook niet-leden zetten hun dreigementen soms kracht bij door te doen alsof zij lid zijn van een outlawmotorclub.

Clubs, organisaties van criminelen, of criminele organisaties?

Amerikaanse outlawbiker-expert Thomas Barker stelt dat wanneer zowel veel clubleden als veel clubleiders betrokken zijn bij crimineel gedrag, dit een sterke aanwijzing is dat

een bepaalde outlaw motorclub gecategoriseerd kan worden als ‘criminele organisatie’. Zoals onderstaande figuur laat zien, verschillen Nederlandse clubs aanzienlijk in de mate waarin bij de politie bekende leden en leiders criminele antecedenten hebben. Bovendien verschilt de aard van de criminaliteit waarvoor clubleden in aanraking komen met justitie: leden van sommige clubs worden vooral veroordeeld voor geweldsdelicten, terwijl leden van andere clubs vooral contacten met justitie hebben naar aanleiding van drugsdelicten.

Positie van verschillende Nederlandse outlawmotorclubs op het door Barker voorgestelde club-gang continuüm.

Bron: Blokland, Soudijn & Van der Leest (2017)

Rol van het lidmaatschap

De criminele carrières van outlawmotorclubleden verschillen al op jonge leeftijd van die van de gemiddelde motoreigenaar. Outlawmotorclubleden hebben vaker hun eerste justitiecontact voor het 25ste jaar en worden ook vaker veroordeeld voor een geweldsdelict dan de gemiddelde motoreigenaar. Dit wijst erop dat er sprake is van *selectie*: juist crimineel geneigde personen worden lid – of mogen lid worden – van een outlawmotorclub. Outlawmotorclubleden verschillen echter ook van motoreigenaren in hun criminele carrière na het 25ste jaar. Outlawmotorclubleden worden vaker veroordeeld voor gewelds- en drugsdelicten dan de gemiddelde motoreigenaar. Deze samenhang tussen lidmaatschap en volwassen crimineel gedrag blijft bestaan, ook wanneer rekening gehouden wordt met verschillen in het criminele gedrag tussen leden en niet-leden tijdens de jeugd. Dit is een eerste aanwijzing dat lidmaatschap van een outlawmotorclub het criminele gedrag (nog verder) verhoogt.

Recente ontwikkelingen, nieuwe vragen

De Nederlandse outlawbikerscene is de laatste jaren sterk veranderd: het aantal lokale ‘chapters’ – en daarmee vermoedelijk het aantal leden – steeg spectaculair en ook het aantal zogenaamde ‘support clubs’ nam toe. In hoeverre dit heeft geleid tot veranderingen in het ledenbestand van Nederlandse outlawmotorclubs blijft een vraag voor toekomstig onderzoek. Ook de bevinding dat lidmaatschap samenhangt met volwassen crimineel gedrag vraagt om nader onderzoek: er bestaan immers grote verschillen tussen Nederlandse outlawmotorclubs – bijvoorbeeld in het aantal leden en leiders dat criminele antecedenten heeft – en voor iemands criminele gedrag zou het wel eens uit kunnen maken van welke club men

lid wordt. Welke individuele en clubkenmerken zijn bepalend voor het effect dat clublidmaatschap heeft op de volwassen criminele carrière? En in hoeverre geldt de gevonden samenhang ook voor het lidmaatschap van een ‘support club’?

Beleidsbelang

De gevonden resultaten zijn van direct belang voor het door politie en justitie gevoerde beleid ten aanzien van outlawmotorclubs. Als het Nederlandse onderzoek naar outlawmotorclubs iets laat zien, dan is het wel dat de ene club de andere niet is. Het lijkt dan ook verstandig om in plaats van een algemeen beleid gericht op alle outlawmotorclubs, een meer gedifferentieerd beleid te voeren gericht op die clubs en die leden die zich aantoonbaar bezig houden met zware criminaliteit.

Verder lezen

- Blokland, A., Soudijn, M. & Teng, E. (2014) We zijn geen padvindders. Een verkennend onderzoek naar de criminele carrières van leden van één procent motorclubs. *Tijdschrift voor Criminologie*, 56, 3, 3-28.
- Blokland, A. & David, J. (2016) Outlawbikers voor de rechter: een analyse van rechterlijke uitspraken in de periode 1999-2015. *Tijdschrift voor Criminologie*, 58, 3, 42-64.
- Blokland, A., Soudijn, M. & Van der Leest, W. (2017) Outlaw bikers in the Netherlands: Clubs, social criminal organizations, or gangs? In: Bain, A. & Lauchs, M. (Eds.) *Understanding the Outlaw Motorcycle Gangs: International Perspectives*. Durham, NC: Carolina Academic Press, pp. 91-114.
- Blokland, A., Van Hout, L., Van der Leest, W. & Soudijn, M. (2017) Not your average biker; criminal careers of members of Dutch outlaw motorcycle gangs. *Trends in Organized Crime*, online first, DOI: 10.1007/s12117-017-9303-x

NSCR

De Boelelaan 1077-A
1081 HV Amsterdam

Postadres

Postbus 71304
1008 BH Amsterdam

Tel: 020 598 5239
E-mail: nscr@nscr.nl

Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandaving (NSCR) is een nationaal onderzoeksinstituut van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).